

پنجاه گفتار

شامل پنجاه خطبه نماز جمعه

یوسف صدیق عربانی (کیلانی)

از سال ۱۳۸۱ تا سال ۱۳۸۹

تأبستان ۱۳۹۱

سرشناسه : صدیق عربانی، یوسف، ۱۳۲۶ -
 عنوان و نام پدیدآور : پنجاه گفتار (شامل پنجاه خطبه نماز جمعه) از سال ۱۳۸۱ تا ۱۳۸۹ / [یوسف] صدیق عربانی (گیلانی).
 مشخصات نشر : قم: جام جوان، ۱۳۹۱.
 مشخصات ظاهری : ۴۰۰ ص.
 شابک : ISBN:978-964-7811-69-9 ریال ۱۰۰۰۰۰ :
 وضعیت فهرست نویسی: فیبا.
 موضوع: صدیق عربانی، یوسف، ۱۳۲۶ -- پیام‌ها و سخنرانی‌ها.
 موضوع: نماز جمعه -- خطبه‌ها -- ایران -- رشت.
 رده بندی کنگره : DSR ۱۵۸۹ ۵/ ۵ ۱۳۹۱ :
 رده بنی دیویی : ۹۵۵ / ۰۸۴۴۲۳۴۲ :
 شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۶۵۴۱۴

شناسنامه:
 نام کتاب: پنجاه گفتار (شامل پنجاه خطبه نماز جمعه)
 ناشر: انتشارات جام جوان
 مؤلف: یوسف صدیق عربانی (گیلانی)
 حروف چینی و صفحه آرائی: عسگری ۰۹۱۲۲۵۳۳۶۱۴
 نوبت چاپ: اول / ۹۱
 امور فنی: وحید هوشمند
 ناظر چاپ: سهراب جینور
 چاپ: اصیل
 تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه
 بهاء: ۱۰۰۰۰ تومان
 شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۷۸۱۱-۶۹-۹

حق چاپ برای مؤلف محفوظ است

● دفتر فروش: قم - بلوار سمیه، کوچه ۳، پلاک ۳۱ تلفکس: ۷۷۴۷۲۹۴
 همراه ۰۹۱۲۱۵۲۰۲۸۹ - ۰۹۱۰۹۶۶۰۲۸۹ انتشارات جام جوان و مارینا
 ارتباط با ناشر: Emile:sohrab2009nashr@yahoo.com

فهرست مطالب

۷	اهداء کتاب
۹	مقدمه
۱۵	اولین خطبه: امر به معروف و نهی از منکر
۲۲	ادامه خطبه اول: بحث سیاسی روز
۲۷	دومین خطبه: سیمای منافقین
۳۲	سومین خطبه: پاداش شکر نعمت و کیفر ناسپاسی
۴۳	چهارمین خطبه: اهمیت حقوق در اسلام
۵۰	پنجمین خطبه: سربلندی و افتخار انسان در چیست؟
۶۰	ششمین خطبه: آفات زبان از نگاه اسلام
۷۰	هفتمین خطبه: غمیت ازدواج در اسلام
۷۹	هشتمین خطبه: کنز چیست؟
۸۳	نهمین خطبه: حج در اسلام
۹۶	دهمین خطبه: مدیریت از نگاه اسلام
۱۰۲	یازدهمین خطبه: نقش انبیاء از نگاه اسلام
۱۱۰	دوازدهم خطبه: عوامل مستی و مضرات شرابخواری
۱۱۵	سیزدهم خطبه: گناه رباخواری در اسلام
۱۲۲	چهاردهم خطبه: نقش دعا در آرامش روح انسان
۱۲۷	پانزدهم خطبه: چهار عید بزرگ و بزرگترین عید اسلامی
۱۳۵	شانزدهمین خطبه: معرفی اصحاب المئمنه
۱۴۱	هفدهمین خطبه: حقیقت ذکر و جایگاه مساجد در اسلام
۱۴۷	هیجدهم خطبه: شش چیز در شش جا قرار دارد
۱۵۵	نوزدهم خطبه: انگیزه های عبادت چیست؟
۱۶۰	بیستمین خطبه: صفات مثبت و منفی انسان از نگاه قرآن و روایات اسلامی
۱۶۴	بیست و یکمین خطبه: پایه های ایمان از نگاه رسول خدا ﷺ
۱۷۱	بیست و دومین خطبه: نقش علمای دین در حراست از نوامیس جامعه
۱۷۷	بیست و سومین خطبه: معاد از نگاه اسلام
۱۸۵	بیست و چهارمین خطبه: دلایل اثبات وقوع معاد

- بیست و پنجمین خطبه: آثار سوء حسادت از نگاه اسلام..... ۱۹۳
- بیست و ششمین خطبه: زن و حجاب او از نگاه اسلام..... ۱۹۹
- بیست و هفتمین خطبه: شرح تکالیف جوانان و تعامل مریتان و مسئولان با آنان..... ۲۰۹
- بیست و هشتمین خطبه: مصرف زدگی و اسراف..... ۲۱۹
- بیست و نهمین خطبه: عید بعثت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله..... ۲۲۴
- سی امین خطبه: جایگاه امامت در اسلام..... ۲۳۲
- سی و یکمین خطبه: عید قربان عید اخلاص و ایثار..... ۲۴۱
- سی و دومین خطبه: حرامخواری و نتایج سوء آن از دیدگاه اسلام..... ۲۴۸
- سی و سومین خطبه: کمال نامحدود انسان..... ۲۵۶
- سی و چهارمین خطبه: برکات و وحدت اسلامی..... ۲۶۴
- سی و پنجمین خطبه: بازار و نقاط مثبت و منفی آن از نگاه اسلام..... ۲۷۲
- سی و ششمین خطبه: علت تکریم انسان چیست؟..... ۲۷۹
- سی و هفتمین خطبه: عالیت نیرنگ با خدا..... ۲۸۴
- سی و هشتمین خطبه: خیر دنیا پستی از نگاه اسلام..... ۲۹۰
- سی و نهمین خطبه: غدیر از نگاه اسلام..... ۲۹۷
- چهلمین خطبه: نشانه‌های حزب الله و حزب الشیطان..... ۳۰۴
- چهل و یکمین خطبه: علل گسترش اسلام و راز حمله آن..... ۳۱۰
- چهل و دومین خطبه: اسراف و تبذیر..... ۳۱۷
- چهل و سومین خطبه: امانت داری از نگاه اسلام..... ۳۲۹
- چهل و چهارمین خطبه: آثار سوء فتنه‌انگیزی در جوامع اسلامی..... ۳۳۵
- چهل و پنجمین خطبه: آثار شوم شایعه پراکنی در جامعه‌ی اسلامی از نگاه آیات و..... ۳۴۱
- چهل و ششمین خطبه: طلبکاران هشتگانه‌ی انسان..... ۳۵۰
- چهل و هفتمین خطبه: ثمره‌ی اخلاص در اسلام..... ۳۵۵
- چهل و هشتمین خطبه: اعتقاد به امامت و ولایت مهمترین عامل نجات است..... ۳۵۹
- چهل و نهمین خطبه: رمز و راز خوشبختی و علت بدبختی انسان در چیست؟..... ۳۶۷
- پنجاهمین خطبه: عدل و احسان از نگاه اسلام..... ۳۷۶
- منابع و مصادر کتاب پنجاه گفتار..... ۳۸۵
- با آثار مؤلف این کتاب آشنا شوید..... ۳۸۹
- و اما آثار در دست چاپ مؤلف این کتاب..... ۳۹۱

اهداء کتاب

این کتاب را که حاصل ده سال عمرم در پیام رسانی اسلام ناب محمدی ﷺ در مصلاى بزرگ امام خمینی شهرستان رشت است و در طول سالهای ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۹ در نماز شکوهمند جمعه ایراد شده است.

اولاً به روح پاک حضرت خاتم الانبیاء محمد مصطفی ﷺ و اهل بیت گرامیش و ثانیاً به روح پرفتوح بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران حضرت امام خمینی رحمه الله که احیاگر آثار اسلام عزیز است و مکتب ولایت را از انوار نجات داد و به مقام معظم رهبری که همچون کوه در مقابل استکبار جهانی ایستاده و انقلاب اسلامی را با تمام وجود رهبری می‌نماید.

و ثالثاً به شهداء گلگون کفن انقلاب اسلامی و به تمام مردم علاقمند به حضور در نمازهای شکوهمند جمعه و رابعاً به پدر و مادرم که بواسطه در مقابل زحمات بیدریغشان قدمی بردارم و خامساً به همسر فداکارم که از آغاز زندگی استرگانه صبر و حوصله زمینه‌ی مطالعات علمی را برایم فراهم نموده و می‌نماید.

و سادساً به فرزندانم که الحمدلله اهل نماز و دوستدار ولایت اند و به تمام جوانان مسلمان و نمازگزاران جمعه و جماعت هدیه می‌نمایم.

صدیق عربانی (گیلانی)

بهار ۱۳۹۱

مقدمه

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا ونبينا حبيب الله العالمين ابي القاسم
 محمد وآله الطيبين الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين من الآن الى يوم الدين.
 قال الله الحكيم في كتابه الكريم اعوذ بالله من الشيطان الرجيم:
 «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا بُدِئَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ
 ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ». (جمعه، ۹)

ای مؤمنان! چون شما را برای نماز جمعہ بخوانند پس بشتابید برای ذکر خدا و کسب و
 تجارت را رها کنید که این عمل، اگر بدانید (از هر کسب و تجارتی) برای شما نیکوتر است.

اهمیت نماز جمعہ از نگاه اسلام

ابن عباس از رسول خدا ﷺ روایت می‌کند که آن حضرت فرمود: «مَنْ تَرَكَ الْجُمُعَةَ مِنْ
 غَيْرِ ضَرُورَةٍ كُتِبَ مُنَافِقًا فِي كِتَابٍ لَا يُمَحَّى وَلَا يُدَلَّلُ»^(۱)

هرکس بدون عذر نماز جمعہ را ترک کند اسمش در ردیف منافقان نوشته شده، در
 پرونده‌ای ثبت می‌شود که نه محو می‌گردد و نه تبدیل می‌شود!

و نیز از پیامبر اعظم ﷺ روایت شده که فرمودند: «الجمعة واجبة على كل مسلم في
 جماعة»^(۲).

شرکت در نماز جمعہ بر هر مسلمانی واجب است. (قابل ذکر است که نماز جمعہ در زمان

۱- کنز العمال: ج ۷/ ۷۳۰.

۲- بحار: ج ۸۶/ ۱۷۶.

حضور امام معصوم بر تمام مسلمانان واجب است و در این زمان که زمان غیبت آخرین خورشید ولایت حضرت مهدی موعود عجل الله تعالی فرجه الشریف است واجب نیست) بلی نظر به اینکه استکبار جهانی به جنگ با ارزشهای اسلامی جهان اسلام آمده و از طرفی دشمنان اسلام از تجمع مسلمانان وحشت دارند سزاوار نیست که مسلمانان این فریضه‌ی عبادی سیاسی را ترک کنند زیرا اسلام دینی است که بسیار به جماعت و جمعه و جمعیت و وحدت امت اسلامی اهمیت می‌دهد از این جهت باید این ستاد بزرگ اسلامی هر هفته باشکوه‌تر از هفته‌های قبل پررونق‌تر و شکوهمندتر باشد.

و همچنین در حدیثی دیگر از رسول خدا ﷺ نقل شده که فرمودند:

«مَنْ تَرَكَ ثَلَاثَ جُمُعٍ تَهَاوَنًا بِهَا طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ»^(۱)

هرکس به منظور تحقیر و کوچک شمردن نماز جمعه سه هفته‌ی متوالی به نماز جمعه نرود خداوند بر قلبش مهر زند. یعنی دلش دیگر لیاقت دریافت نور الهی را ندارد و نیز فرمودند:

«إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ عَلَيْكَ الْجُمُعَةَ فَرِيضَةً وَاجِبَةً إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»^(۲)

خداوند تعالی تا روز قیامت شرکاء در نماز جمعه را بر شما ضروری دانسته است.

عظمت روز جمعه

رسول خدا ﷺ فرمودند: «تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ بَيْنَ صَلَاةِ الظُّهْرِ وَالْعَصْرِ»^(۳)

قیامت در روز جمعه بین نماز ظهر و عصر برپا خواهد شد.

و نیز فرمودند: «أَفْضَلُ الْأَيَّامِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ»^(۴)

روز جمعه بهترین روزها است.

و همچنین فرمودند: «سَيِّدُ الْأَيَّامِ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْجُمُعَةِ أَعْظَمُ مِنْ يَوْمِ النَّحْرِ وَالْفِطْرِ»^(۵)

سید روزها نزد خدا روز جمعه است که از روز عید قربان و عید فطر بزرگتر است.

۱- بحار: ۱۷۶/۸۶.

۲- وسایل الشیعة: ج ۳/ ۶.

۳- وسایل الشیعة: ج ۳/ ۶۶.

۴- کنز العمال: ج ۷/ ۷۰۷.

۵- همان: ج ۷/ ۷۰۷.

و مهمتر از همه فرمودند: «الجمعة حج المساكين، الجمعة حج فقراء أمتي»^(۱).
 نماز جمعه حج مسکینان و محرومان امت من است.
 و نیز فرمودند: «إِنَّ لَكُمْ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ حَجَّةً وَعُمْرَةً، فَالْحِجَّةُ الْهَجِيرَةُ لِلْجُمُعَةِ، وَالْعُمْرَةُ
 أَنْتَظَارُ الْعَصْرِ بَعْدَ الْجُمُعَةِ»^(۲).
 برای شما در هر جمعه‌ای حج و عمره‌ای است. رفتن به نماز جمعه برای خدا ثواب حج و
 انتظار نماز عصر بعد از نماز جمعه پاداش عمره را خواهد داشت.
 و همچنین از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام روایت شده که فرمودند: «مَا مِنْ قَدَمٍ سَعَتْ
 إِلَى الْجُمُعَةِ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ جَسَدَهَا عَلَى النَّارِ»^(۳).
 هیچکس قدمی بسوی نماز جمعه برنمی دارد جز اینکه خداوند تعالی جسدش را بر آتش
 جهنم حرام گرداند.

برکات حضور مردم در نماز جمعه

یکی از مهمترین برکات حضور مؤمنین در نماز شکوهمند جمعه نشان دادن جلوه‌های
 وحدت امت اسلامی است قرآن کریم چه زیبا فرموده است:
 «وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا»^(۴). (آل عمران: ۱۰۳)
 همگی باهم به ریسمان محکم الهی چنگ بزنید و از هم جدا نباشید.
 مفسران جلیل القدر قرآن در معنی حبل الله فرموده‌اند: حبل الله خنر قرآن کریم و بعضی
 فرموده‌اند منظور از حبل الله اسلام است و عده‌ای هم معتقدند که حبل الله ولایت اهل
 بیت علیهم السلام است و در تفسیر نمونه ذیل آیه کریمه ۱۰۳ سوره مبارکه آل عمران از لسان مبارک
 امام صادق علیه السلام نقل کرده که آنحضرت فرمودند: «نَحْنُ حَبْلُ اللَّهِ» مائیم ریسمان محکم
 الهی...^(۴)

هرچه باشد پیروان مکتب ولایت دعوت به وحدت و یکپارچگی شده‌اند، چه گفته‌اند:

۱- همان: ج ۷/۷۰۷.

۲- همان: ج ۷/۱۳۷.

۳- وسایل الشیعة: ج ۵/۳.

۴- تفسیر بیان برگرفته از تفسیر مجمع البیان، ج ۴/۵۱.

دولت همه زاتفاق خیزد بی دولتی از نفاق خیزد

برکات حضور مردم را در طول هشت سال جنگ تحمیلی در نمازهای دشمن شکن جمعه همگی شاهد بودیم که مردم ایران اسلامی از همین ستادهای نماز جمعه به جبهه‌های جنگ بسیج می‌شدند و آنگونه دلاوری‌ها و ایثارگری‌ها را از خود نشان دادند که یک وجب از خاک میهن اسلامی ما را دشمن متجاوز نتوانست تصرف کند و هزاران برکات دیگر که در مقدمه نمی‌گنجد و بیم آن می‌رود که مقدمه طولانی شود و برای خوانندگان کتاب ملال آور خواهد بود.

به همین دلیل پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله فرمودند: «مَنْ فَارَقَ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ فَقَدْ خَلَعَ رِبْقَةَ الْإِسْلَامِ مِنْ عُنُقِهِ! قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَمَا جَمَاعَةُ الْمُسْلِمِينَ؟ قَالَ صلی الله علیه و آله: جَمَاعَةُ أَهْلِ الْحَقِّ وَإِنْ قَلُّوا» (۱)

هرکس از جماعت مسلمانان فاصله بگیرد (یعنی تکروی کند) بحق ریسمان اسلام از گردنش رها شده است گفته شد یا رسول الله! جماعت مسلمانان کدام است؟ فرمودند: منظور از جماعت، جماعت اهل حق است هرچند تعدادشان در اقلیت باشد. فکر می‌کنم همین مقدار در موضوع اهمیت نماز جمعه و فضیلت جماعت کفایت کند.

اینک به عرض می‌رساند که اینجانب از زمستان سال ۱۳۸۰ توسط حضرت آیت الله قربانی نماینده محترم مقام معظم رهبری در استان گیلان مأمور به امامت جمعه موقت شهر رشت شدم و اولین خطبه را که در مصالای بزرگ امام خمینی رشت در تاریخ ۸۰/۱۱/۲۶ ایراد کردم بعضی از دوستانم از بنده خواستند که درصدد باشید هر خطبه‌ای که ایراد می‌کنید از نوار پیاده کنید و به صورت مکتوب در بیاورید تا روزی به صورت کتابی چاپ و منتشر گردیده و در اختیار دوستان و علاقمندان قرار بگیرد اینک این اثر در اجابت درخواست آن دوستان محبوبی است که مرا بر این امر تشویق فرمودند آنچه در این اثر تحت عنوان (پنجاه گفتار) آمده مجموعه‌ای خطبه‌های اینجانب در نماز پرشکوه جمعه رشت است که از تاریخ ۱۳۸۰ تا سال ۱۳۸۹ ایراد شده است. از علماء و دانشمندان ربانی و مطالعه کنندگان این اوراق استدعا دارم نواقص آن را بر بنده ببخشایند و به دیده‌ی اغماض بنگرند.

تقدیر و تشکر

از این بزرگواران و دوستان ارجمندی که هر کدام به نوعی در چاپ و انتشار و توزیع بموقع این اثر و دو اثر جدید اینجانب فرات تشنه و تربیت... بنده را یاری و مساعدت نموده‌اند کمال تشکر و قدردانی را دارم.

۱- جناب آقای مهدی مجرّد رئیس محترم ستاد نماز جمعه رشت که از ایشان تشکر ویژه دارم.

۲- جناب آقای حمید کامران که حق بزرگی بر ما دارند.

۳- جناب آقای حسن دلیری که به یاد مادر مرحومه‌اش هزینه چاپ این کتاب را نیز به عهده گرفته‌اند.

۴- از فرزندانم آقایان مهندس محمد باقر و مهندس محمد علی که همواره از مساعدتشان برخوردار بوده‌ام.

والسلام

صدیق عربانی (گیلانی)

امام جمعه موقت شهرستان رشت